

Возо

ЛЕҢОНЫ ВКП(б) ЈЕМДИНСА
РК да РИК

№ 87 (542)
ОКТАБР 5 ЛУН

1937 ВО
Пето тџымын 10 номер

Колхознџи сиктлџн шуда олџм

Тажџ вџа урожајлы сиктлџн сџтџны уна пџлџс нџмтџм: шуда, вџвлытџм, аҗ-җывлытџм, зев ыҗыд. А кџс-јџны-кџ јонҗыка тыврыјџ петкџдлыны урожајлыс став вынсџ, вџсталџны прџстџја да выразџитџлџја: сталинскџј урожај. Сџјџм-кџкјамыс мил-лиард пуд нан бџд во бџстџм јылыс сталинскџј зада-ныје пџртџма олџмџ срогыс вџзҗык.

Вџвлытџм урожај нџмко-фасџмџн тывртџ мџан страна-са бџд уҗылыс мортлыс сџ-лџмсџ. Тајџ абу вџјџдџрса нџмко-лун иҗџвџк собствен-ныкџлџн, кодлы случајнџја удајтҗылыс җукџртны уна нан. Тајџ—сџветскџј јџзлџн нџмко-лун, кодјас тџдџны, кушџм мџгјаслы слҗҗитас шџдџдџм озырлун. Сџвет-скџј урожајлџн нан оз ра-зав тџргџвџҗас да елек-лантјас амбарјас. Зев бур урџҗај оз ло бџнјасџе озыр-мџдан да мџдјасџе закабалы-тан сродствџмџн. Миллиард пуд нанјас, кодјасџе бџд-тџма колхознџј да совхоз-нџј мујас вылын,—став сџ-ветскџј народџлџн богатство, нанџ вџјџны мџан странаын социалистџческџј строитџлџ-волы вџл вермџм.

Колхозјаслџн вермџмјас-ыс абу случајнџјџџџ. Нанџ емџе резултат сџјџ вџл—колхознџј стројлџн, кодџ лоџ сиктны болшевиетскџј парти-ја вџекџдлџм улын. Тајџ вер-мџмјасыс—странаџе индуст-риализирџтан да вџзму ов-мџсџе первокласнџј вџл ма-шинајасџи да орудџејасџи вооружџтан партија лџвин-ско-сталинскџј вџзлџн резултат.

Кџкјамыс во сайн Алек-сеј Макаџмовџ Горкџј не-ыҗыд вџстын петкџдлыс сик-тџ первџјја комбајн вџм да сџкџа крџстџналыс сџ-дџнџ отнџсџтџм. Сџковџннџј машина кылџдџс полџм да шџнџм.

„Морт сулалџс, сџ бџрса вџдџдџмџн, вџмыс сџлџн вџс-овџлыс да тупкысџвџлыс, тошкыс җџрџс, каҗитџс, мыҗ сџјџ горзџ, сџјџ јур вџлџ да пџлпџмјас вџлџ кџсџс іҗас, іҗасыс тџвҗыс җуҗымас, тош-кас, сџјџ каҗласџс, сущџдџс палџчџн муџ, лџнтыштавџлыс пџлпџмјасџџ, лџбџдышталис нџпџсџ спџна вџвџсыс. Сџвџа, бџтџтџ тоҗыштџсны сџјџс му пышҗаы. сџјџ сџкыда, но тџрыба котџртџс комбајн бџрса, бџтџчџс палџчџнас, нџп-јыс оџина вылас җџчҗалис, бџтџтџ бџдџдџс сџјџс“.

Кушџм ылынџн каҗитџҗџ сџјџ кадыс, кодџс мастер-скџја петкџдлџма великџј русскџј писатџлџн. Кушџм ылынџн каҗитџҗџ сџјџ кре-атџн, кодлџн став фџлосо-

фџлас ограниҗивајтҗылыс несложнџј ф рмулаџн: „Му җуҗтџ мортџс сџ вылын уҗалџм вџлџ, а кодыр мор-тыс вџҗас асыс став вынсџ, му ылыштџ і сылыс туша-сџ і лыјасџџ“.

Тажџ воын колхознџј му-јас вылын уҗалџ 100.000 комбајн гџдџр. 356.000 трак-тор, на лыдын 40 000-ыс унҗык гуџенџннџј трактор, борзџдавџлџны колхознџј мујас, кодјас шџдџдџны кол-хозјаслы вылын, устојҗивџј урожајјас да заҗитџснџј олџм. Став тајџ ыҗыд вын-јџра техникасџ сџтџсны кол-хозјаслы сталинскџј кык пџ-вџлетка вџјасџ болшевиет-скџј партија да сџветскџј правџтелство, кодјаслы абу сџвџа јонҗыка колана тџҗ-дысџм, уҗалыс јџзлы шуда олџм сџтџм јылыс тџҗы-сџм кыҗџ.

җџк вџл техника, кодџн партија да правџтелство снаб-дџтџсны колхозјасџе, вџҗ-выјџныс веҗџс вџзму овмџ-сын уҗалџмлыс характерсџ. Бџд воын јонҗыка вџшџ б кар да сикт костыс торҗалџ-мыс, вџзму овмџсџа уҗ за-вџбџтџ лџны асыс пџлџс индустриалнџј уҗҗн. Сџвет-скџј сиктны петџсны вџл јџз, кодјас лџны колхознџј гордџстџн,— прославџннџј комбајнерјас, тракторџстјас, бригадџрјас, колхозса јура-лаҗас. Знаменџтџј комбај-нерјас Борџн. Зарубајев, Кџб-зар да уна мукџд бџрса тајџ воын кылџдџс знатнџ комбајнерјаслџн вџл пџем-ја, кыҗ Полина Галҗенко Сальскџј МТС-ыс, Иван Чы-хало Јџфремовскџј МТС-ыс, Јџкатџрина Авершина Безо-пасненскџј МТС-ыс да уна бн мукџдјас. А озџмџј ло ловја сџвџдетџлџн сиктџн зев јџна вџзџ мунџм лџбџлы 63 арџса Оџип Грунџн (до-нецкџј областса Удаҗнен-скаја МТС), кодџ незавџннџ освоитџс комбајн да тајџ во-ын 23 уҗалан луын „Ком-мунар“ вылын ідралџс 561 гектар.

Пџртџџ олџмџ Сталин јорт-лџн пџжеланџеыс, кодџс сџ-јџ вџставџлыс кык во сайн вџзын мунџс комбајнерјас да комбајнеркајас совџш-цајџе мунџнџн:

„Ме кџсџ ескџ выразџитны желџнџе,—вџсталџс сџкџ Ста-лин јорт,—мед ескџ мџан комбајнерјаслџн да комбај-неркајаслџн лыдыс сџдџс ез бџд лунџ, а бџд җасџ, мед ескџ најџ, комбајнлыс тех-ника велџдџмџн да тајџ де-лџас асыныс јортјасџџ велџ-дџмџн, лоины, бџрвылас мџ-јан странаса вџзму овмџсын збылвџлџ вермысјасџн“.

(Продолженџе сџ вџзџ мџд лџстџвџыс)

Верховнџј Сџветџ бџрҗысџг кџҗ-лџ оз гџтџвџт-чыны

Меҗџт сиктсџветувса „Новыј пџт“ колхозын оз лџбџдҗыны Верхов-нџј Сџветџ бџрҗысџг кџҗ-лџ, бнџҗ-на вџсџг абу про-работајтлџмаџе „СССР-са Верховнџј Сџветџ бџрҗы-сџм јылыс положџнџе“, нџ бџтџ колхозныс оз тџд вџл бџрҗысан закон да тупкысџа (гува) гџлџсујтан техника.

Сиктсџвет да сиктса актив тајџ делџсџ лџҗџ-маџе самотџк улџ.

Тџдыс.

Центральный музей Е. И. Ленина.

Репродукция Союзфото

Н. К. Крупская в одежде крестьянки (1917 г).

Му уҗыввса стахановкајас

Конџса „Вџл олџм“ колхозын џткымын кол-хозныцајас нан ідралџ-мын да картупел бџстџмын асыныс норма-јаснысџ тыртџсны сџд-тџдџн.

Сџкерџна Александра Степановна нан ідралџ-мын луннас бџстџс 2-3 трудџсџнџн.

Сџкерџна Александра Мџхажловна да Кушты-сева Јевдокија Васџл-јевна картупел џтџ лу-нџ бџстџмаџс 850 кило-граммџн морт вџлџ.

Тажџ колхозныцајасыс петкџдлџны стаханов-скџј уҗлыс прџмер мукџд колхозныцајасыс.

Петыр Ван

12 сентября в Москве на Красной площади состоя-лась мощная демонстрация, посвященная празднованию XXIII Международного Юношеского Дня. Фото Ф Кислова

Юные представители революционного испанского на-рода на Красной площади.

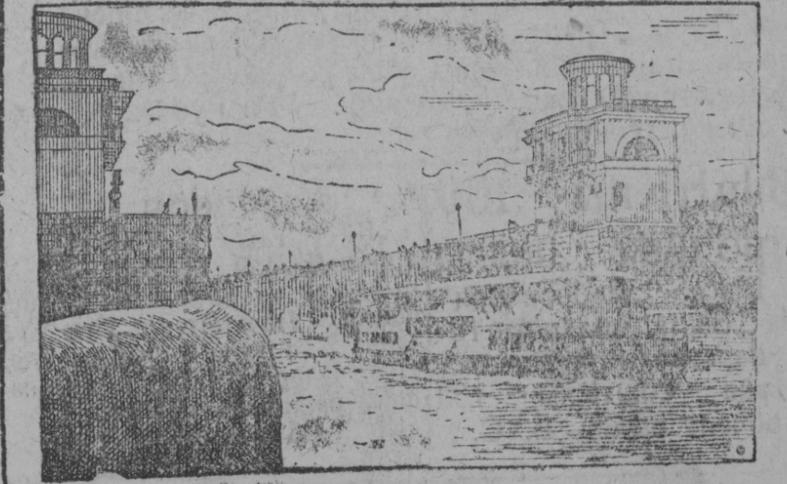
ВКП(б) рајком јуџртџ:
Октабр 7-џд лунџ 6 җас рытын җукџртџ ВКП(б) Јемдџнса рајкомлџн пленум.
ГОРНџТАНТОР:
1. ВКП(б) рајком бјуролџн отчет.
2. Организациџннџј вџпросјас.
Пленум вџлџ бџт колџ локны ВКП(б) рај-комса шленјаслы да кандидатјаслы.
Пленум вџлџ сџҗџ колџ локны партџрг-јаслы: рајцентрыс, Отҗыс, Ајкинаыс, Берегово-ыс, Вџзыс да Кылтоваыс.
ВКП(б) рајкомса секретар—Ланџ

Тракторџстјас ордџысџнџ

Јемдџнса МТС-ыс трак-торџст (комсомолец) Козлов Валџрјан уҗалџ стахановскџј методџн. Сџнтабр 30-џд лун кџҗ-лџ тавџ тракторџн гџрџс 450 гектар дај економџ-тџс горџчџј 1130 кило-грамм.
џнџ Козлов јорт мед-

вџз вкџлџтџчџс октабр-вџзвџвса ордџысџмџ. Ок-табр 20-џд лунџ кџсҗы-сџс гџрны нџшта 110 гек-тар да економџтны го-ручџј 350 килограмм. Ас бџрсаыс Козлов јорт җу-кџстџс став тракторџст-јасџс Јемдџнса МТС-ыс.
КЛџМџВ.
От участџкын тракто-вџзвџвса ордџысџмџ
рџст Омрџнов ХТЗ трак-вкџлџтџҗџм јылыс прџ-тор вылын асыс сезон-митџс Козловлыс җукџст-нџј заданџе сџ гџрџмын-җџмсџ Сџтџс кџсҗысџм
октабр 1-џј лун кџҗлџ октабр 25-џд лун кџҗ-тыртџс 111 прџҗент са-лџ гџрны 400 гектарџҗ.
јџ. Сезоннџј планыс 280 Ас бџрсаыс җукџстџс
га, а сџјџ гџрџс 312 га. ордџысны тракторџст
Омрџнов јорт октабр Оџџнџвџс да Мџроновџс

Канал Москва—Волга. Фџто Л. Великјанина

Пџссажџрскџј катџр „Каманин“ вџхџдит из шлџза М.В.

Колхознőй сиктлөн шуда олөм

(П О М)

Тажь воезев бур урожај вај-
ис колхознőй крестаналы ыж-
ыд озырлунјас. Веег район-
јасын, кодјас колан војасб
„славитисны“ засухајасби да
һаһ чужтсјасби, тајь воын
трудоеһ вылө воу уна һаһ
да өбм. Кузбшескőй об-
лаетса, Сергіевскőй районув-
са „Победа“ колхозын тру-
доеһ вылө воу 24 килограм-
ибн. Винницкőй облаетса
„Червоныј прикардонник“
колхозын быд семја шөр-
кодеһа бостөмөн плучи-
тас 200—300 пуд һаһ. Та-
шөм примерјасбө позь вайөд-
ны зев уна.

Ыжыи доходјас кыпөдс-
ны сиктлыс содтөда корөм-
јас промышленнőй төварјас
вылө. Тајь корөмјасас, кыз
черкалаһы, тыдалө колхозјас-
сын культура зев јона быдмөм.

Тырвйра олөмөн олө кол-
хознőй сикт. А Советскőй гра-
ницајас сайын, көнї госпөд-
ствутө капитализм, крестан-
һын олө мучитөмөн, сїјөс
закабалитөма нуджаһи, эк-
сплоатирүтөһи помещикјас
кулакјас, торговецјас да му-
көд мироједјас. Граница сайса
крестана подолө өһије јылыс
выталөмјас мијан крестанһы-
лы кылөһы ылысаһи да ваз-
са проклатөјөн. Бостны көт
полскőй крестаналыс поло-
жөһије.

Судөһтөм да шыгјалөм
ыжыд лөһы полскőй сиктын.
Полскőй крестана һиөс кык
көмөд јукөншөһөн једөк вы-
лө воу му оз увжык гектар
жыһыс. А мијан странаһа
колхозјас плучитисны дон-
босттөг да һем кежлө поль-
зујтөһи вылө 400 миллион
гектарыс увжык му, сы лы-
һын 150 миллион гектар вөв-
лөм помещичеј, казеннөј
да манагырскөј мујас. Сө-
мын бөрја во чөжөн колхоз-
јаслы вундөма совхоз асылыс

22 миллион гектарыс ун-
жык му.

Полскőй сиктын 1.600.000
крестанскөј овмөһлөн абуөө
вөвјас. Мијан колхозјас му-
јас вылын ужалө куш сөһын
механическөј вөв в ы һ а с
к в а т да жын миллионыс ун-
жык.

Советскөј крестанһыс һем
кежлас мөздөма експлоата-
цијасыс. Сїјө подулалө асыс
ужсө да асыс овмөһсө оз
өткө-өтөһи ужалөм вылын
да бөрө колөм техникаһи,
а өтувја уж вылын да во-
чын муныс техникаһи.

Кык мир сулалөһи өта-
мөһдыһы паныд. Озыр, кул-
турнөј, шуда олөм—соци-
ализм странаһын. Судөһтөм,
шыгјалөм, праватөм олөм
да һемьһын олөм—капитал
странајасын.

Мијан рөһина лөсөдчө праз-
нүһтны Великөј Октябрскөј
социалистическөј революци-
яһыс XX-өд годовшциһа. Та-
јь став јөзлыс празниксө со-
ветскөј крестана встречајт-
өһи замөчательнөј вермөм-
јасөн. Вөвлөм россијекөј им-
перияһа рабочөјјас да крес-
тана 20 во сайын Ленин—
Сталин партија вөскөдлөм
улын пазөдсны помещик-
јаслыс да капиталистјаслыс
власт. Сїјө кадөһ рабочөј
класслөн да крестанстволөн
јитдыс сятөј да зумьд.
Рабочөј класс вөскөдлөм
улын сиктын лөсөдчөма кол-
хознőй строј, і крестана пе-
тисһа озыра да культурнөја
олан пачкөд туј вылө.

Колхозјаслөн вермөмјасыс
демонстрирүтөһи колхоз-
нөј стројлыс зев ыжыд вын-
јөрөд да великөј мудростө
ленинскөј сталинскөј партија-
лыс странаһыс коммунизмө.
(„Правда“ гәзета сентябр 29 өд
лунса передовөјјасыс.)

Јуөртөм

Октябр 9-өд лунө 6 час рытын рајисполком-
лөн чукөртчө пленум.

СОРНИТАНТОР:

1. СССР-са Верховнөј Сөветө бөрјасыг кеж-
лө лөсөдчөм куһа доклад Ајкина, От сиктсөвет-
лөн да содоклад рајисполкомса председателлөн.

2. Рајонын самообложөһије нуөдөм куһа мед-
воһа итојас јылыс.

3. 1937-38 вөса вөрлеһан сезон кежлө лө-
сөдчөм куһа докладјас: вөрпромхозса јуралыс
Сорвачевлөн, Кылтова да Весланаса мехлесоп-
унктјасса директорјас Чумаков да Полевлөн.

Пленум вылө быт колө локны рајисполком-
са шленјаслы, сиктсөветса јуралысјаслы, нарсуд-
фајаслы, учреждөһијејасын да организацијајасын
јуралысјаслы. РИК-һын јуралыс ныдөһи—МАЛҒИҢ

Бостчисны физкультурнөј ужө

Великөј октябрлыс кө гїжөс 20 мөрт, ре-
XX-өд годовшциһа дос-
тојнөја встретитөм мо-
гыс Турја „Труд“ кол-
хозса томјөз бостчисны
физкультурнөј ужө.

Физкультурнөј кружо-

Здајтисны 100 прөцент вылө

Визса „Доброволец“
да „Зарја“ колхозјас го-
сударстволы турун пос-
тавка сдајтисны 100
прөцент вылө. В. С.

Вөскөдөм

„Воцө“ гәзет колан ну-
мерын ВКЦ(б) рајком јуб-
рын редакцияһи вөчөма
өшыбка. Печатајтөма: Се-
нтябр 7-өд лунө 6 час ры-
тын чукөртчө ВКЦ(б) јем-
динса рајкомлөн пленум, а
колө лыдөһыны: октябр 7-өд
лунө. Редакция.

20 ЛЕТ НАЗАД.

В начале сентября 1937 г. исполнилось
20-летие ликвидации контрреволюционного
корниловского мятежа революционным про-
летариатом и революционной армией под ру-
ководством партии большевиков.

Восстание Корнилова доказало для Рос-
сии то, что для всех стран доказала вся ис-
тория, именно, что буржуазия предаст роди-
ну и пойдет на все преступления, лишь бы
отстоять свою власть над народом и свои доходы.
(ЛЕНИН т. 21, стр. 139).

Карикатура худ. Кукрыниксы из I-го тома „Истории
Гражданской войны в СССР“. Под карикатурой надпись
„Под теплым крылышком „социалиста“—Керенского“.

Об избирательных участках в северных и кочевых районах и мелких поселениях

Постановление ЦИК СССР

ЦИК СССР постановляет:
1. Для национальных ок-
ругов Севера, а также для
горных и кочевых районов
допустить с разрешения
ЦИК Союзных республик
организацию избирательных
участков с населением ме-
нее 100 человек, однако не
ниже 50 человек.
2. Разрешить образование
отдельных избирательных
участков в селениях или
группе селений с населени-
ем менее 500 человек, но
не ниже 300 человек, в тех
случаях, когда расстояние
таких селений до центра
избирательного участка пре-
вышает 10 километров.
Председатель ЦИК СССР
М. КАЛИНИН.
Секретарь ЦИК СССР
А. ГОРКИН.
Москва, Кремль. 3-го ок-
тября 1937 года.

Приезд испанских детей

3 октября к пристани мор-
ского везала в Ленинграде
причалили теплоходы „Ко-
перация“ и „Феликс Дзер-
жинский“. Они привезли
свыше 1000 испанских де-
тей. Трудящиеся города Ле-
нина тепло встретили моло-
дых граждан республикан-
ской Испании.
Около 600 испанских де-
тей поедут в различные го-
рода Союза. Остальные
останутся в Ленинграде, где
для них оборудованы спе-
циальные интернаты. Дети
дошкольного возраста бу-
дут размещены в городе
Пушкин.
Юные испанцы будут обу-
чаться в школах на родном
языке. (ТАСС).

Мијанлы гїжөһы

Көһиса „Вьл олөм“ кол-
хозһи колхозникјасөс мас-
сөвөја шграфујталөһи вит
трудоеһөн.

Коді өетис право веж-
һөдөһыны колхознөј устав?
Колхозник

Опежө сөһпын вузасыс
Козлов торгујтө сөһын ви-
наһи да улһанөһи, а кондї-
терскөј издеһије, чері, јај,
выј, өтец либө велөдчыс-
јаслы велөдчан көлуј ны
өтчыд оз воһы.

Комсомолец

Көһиса „Вьл олөм“ кол-
хозһи Вөтөшев Иван да Со-
керин Иван гөжөһын аслы-
ныс пунктисны турун, а кол-
хоз правлеһије најө днөһ-
на кывкутөһи абу кыскөма.

Колхозник

Визса „Краснөј знамја“
колхоз мелһичаһи һекүшөм
оз нуөдөһи учот, мельник Ки-
лушев гарницевөј сбор гу-
авло, сы мында, мында сы-
лы колө.

Контроль

Зөвөрт сөһпын јуралыс
Политов да леспродторһын
начальник Артејев правитељ-
стволыс һанөһи бура вуза-
өһи јылыс шудөм олөһи оз
пөртны, һаһ пыр ул дај
сїјө оз тырмы.

К-ов

Јемдинса сөһпо магази-
нө вайлөмаөе арбузјас, і
најөс вузавлөмаөе потолок-
ыс бостөм ценаһи, ценаһыс
рајсојузөһан абу вөлөма.

Һөһбасыс

„Ударник“—абу омөһ стөнга- һөһа

Мијан воһын өшалаө
„Ударник“ һиһи стөнгаһөһа-
лөн медбөрја нумер, кодөс
леҙөма визса территориаль-
нөј парт-комсомольскөј ор-
ганизација.

Формат бертї гәзета абу
ыжыд, но став материалсө
топыда размещаютөһи да
посидик статтајас да за-
меткајасөн бура оформитө-
мөн гәзета абу өмөһ, ма-
теријал подберитөм бертї.
Тан төдчө, мыј редактор
Шлыһкова да редколлегияһа
шленјас ужалөһи план
куһа.

Передовөј статта сїјөма
октябр в зывса ордјысөмө
вклучитчөм јылыс, сы бө-
рын медыжыд вниманїе
пуктөма Сталинскөј Консти-
туција подвыһын „СССР-са
Верховнөј Сөветө бөрјы-
сөм јылыс положөһије“
сиктсөветувса ужалыс јө-
зөн велөдөһи вылө. Избїра-
телјас воцө стөнгаһөһа пыр
петкөдлөма кушөһи избїра-
чөһи өһијејас
өһөс буржуазнөј странаја-
һын бөрјысөһын. Тајь
петкөдлөма һө сөһын раз-
јаснајтан статөкаһи, но
і рисункөһи, мыј буржуаз-
нөј странаһи бөрјысан ур-
на динө воһны һекымын
мөрт—озыр јөз, а ужалыс
јөз колө заграждөһије сайө
бөрјысан урна динө оз во-
һны. Сїј-жө вөчөма чертеж
к ушөһи помещичеһиһын
предусматривајтчө Визын
Верховнөј Сөветө бөрјы-
сөм нуөдөһи. Мед төдсны
возвыһыс ужалыс јөз.

Такөд шөһ өһөс матери-
алјас краснөј Армияө мун-
һысјаслөн, кодјас колхоз-
никјасөс чуксалөһи вылө
вермөмјас шөдөдөһи вылө,
дај асныс көсјысөһи лөһи
достојнөј Советскөј боец-
јасөн. Петкөдлөма воһын
муныс колхозјасөс, бур ужалыс
колхозникјасөс. Разоб-
лачајтөһи классөвөј враг-
јасөс, мошөһникјасөс да
хулиганјасөс.

Гәзета оз өһкыһи сулав
ужалыс јөзөс междунород-
нөј положөһијеһи төдмө-
дөһыс. Та куһа леҙөма 3
статөка дај өтик карикату-
ра.

Ставсө леҙөма 18 статөка
да заметка.

„Ударник“ гәзета сентябр
21-өд лунса 8-өд номер ку-
һа колө шуны примернөј
гәзетаһи. Талыс опытсө кол-
лө бостны мукөд стөнгаһөһа-
јаслы.

Вїјис ыжыд ошкөс

Виз өиктсөветувса кол-
хозјаслыс колан во ош ко-
ваһис дас вөдөс, сы шыс
өитыс куһиһи. Таво сїјө
ошкыс баражө вөчөс пак-
өстјас.

Мөһым спаситны скөтөс
өиктсөветөн вөдлө котыртөма
ош кыјөм вылө бригада і
сїјө бригадаһа шөһ гїжөис
өиктсөветса секретар Кїлу-
шев јөрт.

Кїлушев јөрт өиктөһи 5 ки-
лометра сайыс реғыд ошө
кыјис і спаситис колхознөј
скөтөс. Болотов

Отв. редактор

Н. ХОҒАЙНОВ